

Orienteringssak

Arkivsak-dok. 24/30398-1
Saksbehandler Jon Halvard Eide

Utvalg	Møtedato
Fylkesutvalget	05.11.2024

Innspill fra Agder fylkeskommune til konsultasjon om det fremtidige Interreg-samarbeidet post 2027

Følgende tas til orientering:

Innspill fra Agder fylkeskommune til Kommunal- og distriktsdepartementets konsultasjon om det fremtidige Interreg-samarbeidet post 2027, datert 09.09.2024.

Bakgrunn for orienteringen

Om EUs Interreg-programmer

Interreg er EUs programmer for grenseoverskridende territorielt samarbeid. Det finnes en lang rekke programmer som dekker deler (f.eks. Øresund-Kattegat-Skagerrak eller Nordsjøen) eller hele Europa. Programmene er en del av EUs regional- og samvirkningspolitikk, og utgjør i inneværende langtidsbudsjettperiode 2021-2027 ca. 3 prosent av midlene til denne politikken. Interreg omfatter en lang rekke tematiske innsatsområder som innovasjon, entreprenørskap, energi, klima og miljø, transport, arbeidsmarked, utdanning, kulturarv og tverrgående tema i tilknytning til forvaltning og styring (den tematiske menyen varierer mellom programmene). I og med at Interreg ikke inngår i EØS-avtalen, så bevilger Stortinget midler til de programmene som Norge deltar i over de årlige statsbudsjettene. Totalt 71,2 millioner kroner er avsatt i forslaget til statsbudsjett for 2025.

Agder kan delta i Interreg-programmene for Øresund-Kattegat-Skagerrak (ØKS), Nordsjøen, Østersjøen og Europa. Politikere fra Agder fylkeskommune er medlem av beslutningsorganene for ØKS-programmet, og en rådgiver i fylkeskommunen er nasjonalt kontaktpunkt og medlem av beslutningskomiteen for Interreg Europa.

Les mer om Interreg og de programmene som Norge deltar i her:

<https://interreg.no/programmer/>

Høring om utformingen av Interreg-programmene post 2027

Europakommisjonens generaldirektorat for regionalpolitikken, DG Regio, lanserte høsten 2023 en bred konsultasjon om det fremtidige Interreg-samarbeidet som grunnlag for utformingen av programmene for neste langtidsbudsjettperiode etter 2027. Kommisjonen forventes å legge frem et forslag til forordning for Interreg 2028 – 2034 medio 2025.

Fordi Norge siden midten av 90-tallet har vært en aktiv deltaker i Interreg-programmene mener Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) at det er riktig å avgi en uttalelse til Europakommisjonens høring for å vise oppslutning og som ledd i å påvirke innretningen på de fremtidige programmene. Høringsbrevet fra KDD viser også til at internasjonalt engasjement er en naturlig del av fylkeskommunens oppdrag som samfunnsutvikler. Med tanke på at alle fylkeskommunene deltar i Interreg-samarbeidet, som ifølge KDD også har blitt en integrert del av deres regionalpolitiske arbeid, så ønsker departementet å konsultere fylkeskommunene som grunnlag for Norges innspill til EU.

Hovedpunktene i Agder fylkeskommunes innspill

Administrasjonen har utarbeidet innspillet, som er forelagt Agders medlem av overvåkningskomiteen for Interreg ØKS og medlem av styringskomiteen for delprogrammet Kattegat-Skagerrak – KASK. Høringen berører mange spørsmål av relativt teknisk karakter, samt at KDDs utkast tar mye av historikken og konteksten for gitt.

Innspillet fra Agder fylkeskommune støtter hovedbudskapet i KDDs utkast til innspill fra Norge, som kan oppsummeres slik:

- At deltakelsen i Interreg er en del av norsk regionalpolitikk og samarbeidet med naboland og nærområder.
- At programmene bør videreutvikle mulighetene for at lokalsamfunn og regioner kan samarbeide om felles utfordringer på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer.
- Ønske om en fortsatt innsats for å dele og promotere prosjektresultater.
- Vurdere at programmene får en sterkere tilknytning til lokale og regionale utviklingsstrategier.
- At programmer med fokus på erfaringsutveksling, kunnskapsutvikling og nettverksbygging styrkes (dette gjelder primært Interreg Europe og programmet for territorielle analyser ESPON).
- I det alt vesentligste beholde geografien til programmer med norsk deltakelse.
- Beholde mulighetene for at norske prosjektdeltakere kan være «lead partnere» (prosjektledere).
- anbefaling om å videreføre dagens modell med delt forvaltning av Interreg-programmene mellom EU, statene og regionene – i motsetning til sentral styring fra EU alene.

Innspillet fra Agder fylkeskommune peker ellers på at KDDs innspill til EU bør:

- Gi uttrykk for at Norge ønsker å være en pålitelig og troverdig samarbeidspartner som forplikter seg til å bidra med tilstrekkelige midler gjennom hele programperioden, og finne «mekanismer» som kan sikre bedre forutsigbarhet i den norske finansieringen av Interreg.
- Understreke viktigheten av at EU avsetter tilstrekkelig med midler til programmene.
- Ha et eget avsnitt om Interreg-programmenes tematiske prioriteringer - med anbefaling om at programmene også i neste periode kan velge prioriteringer fra en bred meny slik som i innværende programperiode. I lys av samfunnsutviklingen, bør det være åpning for at programmene også kan adressere tema som samfunnssikkerhet og beredskap, motstandskraft mot samfunnsmessige sjokk og forstyrrelser, kunstig intelligens, og demografiske utfordringer.
- Åpne for at medfinansieringsraten kan differensieres ut fra landenes/regionenes BNP-nivå – der de minst velstående får høyere medfinansiering enn de rikeste.

Innspillet fra fylkeskommunen inneholder ellers en del spesifikke merknader som er ment å supplere og presisere teksten i departementets utkast. Som man kan se er noen av disse innspillene skrevet på engelsk av hensyn til å kunne inkorporeres direkte i KDDs uttalelse til EU.

Vedlegg

- Innspill fra Agder fylkeskommune til konsultasjon om det fremtidige Interreg-samarbeidet post 2027 datert 09.09.2024
- Høringsbrev fra Kommunal- og distriktsdepartementet datert 14.06.2024 med utkast til norsk innspill